

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Miljøministeren oplyste ved fremsættelsen i Folketinget den 14. januar 1987 af forslag L 155 til lov om forlængelse af forbud mod dyrkning m.v. af arealer i Tøndermarsken (Folketingstidende 1986-87, 2. samling, sp. 5116-5117), at de bevarelsesværdige værdier i Tøndermarsken bedst sikres ved en særlig lovgivning, samt at det var regeringens hensigt at fremsætte forslag til en sådan lovgivning i november 1987.

Inden da havde fredningsmyndighederne i en årrække arbejdet med en fredningsmæssig beskyttelse af Tøndermarsken. Således kan nævnes den daværende Fredningsstyrelses »Oplæg til naturbevarelse i Tøndermarsken« 1978, Danmarks Naturfredningsforenings »Forslag til fredning af en del af Tøndermarsken« fra 1986 og forslag til folketingsbeslutning om bevarelse af Tøndermarsken m.v. (B 72), fremsat af Socialdemokratiet i 1986.

Fælles for disse forslag var, at de sigtede mod at bevare området via en fredning efter naturfredningsloven.

Efter Folketingets behandling i februar 1986 af beslutningsforslaget om bevaring af Tøndermarsken, bad miljøministeren den daværende fredningsstyrelse om, efter nedlæggelsen af et foreløbigt forbud efter naturfredningslovens § 11, at udarbejde et foreløbigt fredningsforslag for en del af Tøndermarsken omfattende Ny Frederikskog, Gammel Frederikskog og Rudbøl Kog. Miljøministeren bad samtidig om en redegørelse for de problemer af teknisk, økonomisk og anden art, som måtte knytte sig til forslaget. Redegørelsen skulle udarbejdes i samarbejde med den i 1981 nedsatte arbejdsgruppe om fredning af Tøndermarsken.

Den af arbejdsgruppen den 15. september 1986 afgivne redegørelse om frednings- og landbrugs-mæssige spørgsmål i Tøndermarsken påviser, at bevaring af de vedvarende græsningsarealer i Tøndermarsken ikke blot kræver, at de ikke opløjes, men at det eksisterende be- og afvandingssystem med dets pumpeanlæg, kanaler og grøfter opret-

holdes, istandsættes, udbygges noget, vedligeholdes og drives. Det nødvendiggør endvidere en stabil landbrugsmæssig drift i form af afgræsning, hvilket igen er afhængigt af økonomien i husdyrhold.

Der er til bevaringen knyttet problemer af en anden karakter og rækkevidde end de problemer, der normalt opstår på områder, der fredes efter naturfredningsloven. Naturfredningsloven indeholder ikke muligheder for ved en fredning at løse disse problemer og dermed sikre bevaringen af området.

En lov, der indeholder de nødvendige anvendelsesbegrænsninger og sikrer driften af området som marsk med vedvarende afgræsning og bevandring, er derfor nødvendig.

Lovforslaget har været forelagt den lokale befolkning, myndigheder og organisationer på et offentligt møde den 6. august 1987.

Lovforslaget har endvidere været forelagt for følgende:

Sønderjyllands Amtskommune, Tønder Kommune, Højer Kommune, Amdsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Digelaget for Marsken ved Tønder, Danmarks Naturfredningsforening, De danske Landboforeninger, De danske Husmandsforeninger, Fælleslandboforeningen for Nordslesvig, Landwirtschaftlicher Hauptverein für Nordschleswig, Friluftsrådet, Landsjagtforeningen af 1923, Dansk Jagtforening, Dansk Strandjagtforening, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Botanisk Forening, Entomologisk Forening, Landsjagtforeningen - Højer afdeling, Landsjagtforeningen - Tønder afdeling, Dansk Jagtforening - Tønder afdeling, Rudbøl og Omegns Fiskeriforening, Sportsfiskerforeningen Vidå, Lægan Bådklub, Højer Bådklub, Danmarks Sportsfiskerforbund og Vadehavssekretariatet.

Ved forhandlingerne og i de skriftlige kommentarer er der gennemgående givet udtryk for en positiv holdning til en lovgivning om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken. Dog har lodsejernes repræsentanter, landbrugets organisationer og de lokale myndigheder været uenige i, hvor store arealer lovforslaget skulle binde som vedva-